Nummer VN2020-007033

Directie rve onderwijs jeugd zorg

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van 29 mei 2020

Portefeuille

Onderwijs (20)

Jeugd(zorg)
Sport en Recreatie
Armoede en Schuldhulpverlening
Kunst en Cultuur, Monumenten en Erfgoed

Agendapunt

Fo

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Zomerprogramma voor de jeugd 2020

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van de aanleiding van het concept 'zomerprogramma voor de jeugd' (werktitel, hierna 'zomerprogramma');
2. In te stemmen met de uitwerking en organisatie van het zomerprogramma;
3. In te stemmen met de uitgangspunten voor de organisatie en uitvoering van het zomerprogramma;
4. In te stemmen met het principe voor de financiering van de extra (te programmeren) activiteiten en projectorganisatie voor het 'zomerprogramma';
5. In te stemmen met het reserveren van €5 miljoen vanuit de noodreserve corona, vooruitlopend op de uitwerking en uitvoering van het zomerprogramma;
6. In te stemmen met het voorstel voor bestuurlijke en ambtelijke afstemming en het aanwijzen van de wethouders Moorman, Kukenheim en Meliani als bestuurlijk coördinatoren.

Kernboodschap

De gemeente Amsterdam organiseert deze zomer een verrijkend, leerzaam en actief zomerprogramma voor de jeugd. Een uniek en gevarieerd programma in de verschillende stadsdelen. Een positief tegenwicht voor de negatieve gevolgen van Corona voor de ontwikkeling van (een deel van de) kinderen en jongeren. Kortom: een zomer om nooit te vergeten.

Bestuurlijke achtergrond

De gemeente Amsterdam spant zich maximaal in om de (negatieve) gevolgen van de coronamaatregelen te voorkomen en te 'compenseren'.

Bestuurlijke prioriteit

- Ambitie kansengelijkheid
- Ambitie positief perspectief
- Ambitie preventie jeugdcriminaliteit
- Ambitie versterking jongerenwerk

Wettelijke grondslag

Artikel 160 eerste lid onder a Gemeentewet: voeren van het dagelijks bestuur door het college

Onderbouwing besluit

Ad. 1 Aanleiding concept 'zomerprogramma voor de jeugd'

- In de periode van maandag 4 juli 2020 t/m 16 augustus 2020 hebben Amsterdamse jongeren 6 weken zomervakantie.
- De landelijke lockdown vanaf half maart 2020 heeft een grote impact gehad op alle Amsterdamse jongeren. Zo zijn bijvoorbeeld leerlingen en scholieren minimaal twee maanden niet of slechts deels naar school gegaan, hebben jongeren niet (in clubverband) kunnen deelnemen aan bijvoorbeeld sportieve of culturele activiteiten, en hebben sommige jongeren hun bijbaantje verloren. Hierdoor hebben zij mogelijk een achterstand in hun ontwikkeling op sportief, cognitief en sociaal-emotioneel vlak.
- De gevolgen van de lockdown op (de ontwikkeling van) jongeren komen in bepaalde gebieden in de stad harder aan. Omdat bijvoorbeeld bepaalde gezinnen klein behuisd zijn (wat de lockdown extra zwaar maakt) of omdat bepaalde groep leerlingen voor een groot deel afhankelijk was van de ondersteuning die wel/niet kon worden geboden in de thuissituatie.
- Meer dan in andere jaren zullen jongeren in Amsterdam thuis blijven tijdens de zomer, omdat vakanties (met ouders) vanwege corona (uit voorzorg) zijn afgelast. Dit terwijl er geen grote evenementen in de stad kunnen plaatsvinden. Daarmee is er een risico dat jongeren zich vervelen, en tegelijkertijd ook een kans om jongeren in de zomer te bereiken.
- Op verschillende plekken binnen en buiten de gemeentelijke organisatie zijn initiatieven gestart om extra activiteitenaanbod te faciliteren of samen te brengen. Vanuit bijvoorbeeld vanuit jeugd & veiligheid (voorkomen verveling sinds de lockdown), cultuur (samenbrengen initiatieven OBA, musea en andere culturele voorzieningen), sport en stadsdelen (activiteiten sociale basis) en onderwijs (extra capaciteit zomerscholen). Ook andere maatschappelijke partners, sociaal initiatiefnemers en het bedrijfsleven staan in de startblokken of zijn al begonnen met het organiseren van activiteiten voor Amsterdamse jongeren.
- Door deze bestaande initiatieven en activiteiten te bundelen en aan te vullen met (bijzonder) nieuw aanbod ontstaat de kans een verrijkend, leerzaam en actief zomerprogramma neer te zetten; een uniek programma als tegenwicht voor de negatieve gevolgen van Corona voor de ontwikkeling van (een deel van de) kinderen en jongeren. Door een uitgebreid zomeraanbod kunnen bovendien ook nieuwe kinderen en jongeren enthousiast gemaakt worden voor (regulier) aanbod sport of cultuur voor na de zomerperiode. En kunnen we bovendien verveling en daarmee (ervaren) jeugdoverlast voorkomen.

Ad. 2 Instemmen uitwerking en organisatie van een Amsterdams 'zomerprogramma voor de jeugd'

- Veel organisaties vanuit verschillende sectoren (jeugd, onderwijs, cultuur, sport) hebben aangegeven bij te willen dragen aan een zomerprogramma. Er is nog maar een beperkte periode te gaan tot de zomervakantie. De resterende 6 weken zullen intensief benut moeten worden om het aanbod zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen, het programma in te vullen en het aanbod aan de vraag te koppelen.
- Het bij elkaar te brengen aanbod kan zowel bestaan uit modules die helpen om leerachterstanden (deels) weg te werken als modules die de leefwereld van jongeren verrijken. Het zomerprogramma draagt niet alleen bij aan de ambitie

kansengelijkheid (door de focus op activiteiten voor jongeren die dat het hardste nodig hebben, vanuit verschillende perspectieven), maar middels de programmering kunnen ook andere ambities worden gekoppeld (denk aan programmering rond thema's zoals duurzaamheid, diversiteit of digitalisering).

- Qua werkzaamheden gaat het bij het uitwerken en uitvoeren van dit zomerprogramma om drie dingen:
  - A. Tijdelijke projectorganisatie opzetten;
  - B. Aanbod samenbrengen/organiseren;
  - C. Vraag aanwakkeren/organiseren.
- **A. Tijdelijke projectorganisatie**
- Ten aanzien van de projectorganisatie (onderdeel A.) is het de grote uitdaging om in een korte periode alles te doen wat mogelijk is om een zo aantrekkelijk mogelijke zomerprogrammering neer te zetten, gebruik makend van de kennis en netwerken in de gemeentelijke organisatie en zo nodig aangevuld met externe expertise. In de week van 25 mei wordt de bemensing van het centrale projectteam voltooid (groeimodel). Op dit moment is hiervoor de koers als volgt:
  - De onderdelen Sport, Jeugd, Cultuur, Onderwijs, WPI (stadspasaanbod) en stadsdelen vormen een beleidsteam. Ze zijn ook al nauw betrokken bij, of nemen zitting in het projectteam. Ze houden individueel de regie op het aanbod waarvoor zij verantwoordelijk zijn.
  - Het projectteam heeft als opdracht de verschillende lijnen in de stad bij elkaar te brengen en waar nodig te ondersteunen. Het projectteam is gestart onder regie van de directeur OJZ. Bemensing vind in eerste instantie plaats vanuit Onderwijs [redacted]) en CTO ([redacted] en [redacted]) en [redacted] (communicatie). Aanvullend wordt extra capaciteit aangetrokken vanuit PMB of BIA .
  - Er is (externe) capaciteit aangetrokken/ingezet voor onderwijskundige ervaring/ koppeling (een voormalig schooldirecteur/consultant diedoelgroep goed kent en speelveld rond jonge kinderen), communicatie (n.n.t.b., voor de opzet/koppeling platform, lancering campagne), en ondersteuning programmering; met name in het betrekken van partijen en projecten die buiten de scope van de gemeente liggen.
  - Er is expertise van de GGD (i.v.m. veiligheid rondom corona) en/of OOV (i.v.m. mogelijkheden gebruik openbare ruimte) wenselijk in projectteam; dit moet nog nader vorm krijgen.
  - Per stadsdeel vormen collega's vanuit in ieder geval thema's sport, jeugd, cultuur, onderwijs, brede talentontwikkeling een team om in beeldte brengen wat er aan bestaand aanbod is, wat er kan worden uitgebreid en welke (aanvullende) wensen er zijn. Per stadsdeel is één penvoerder als linkin pin richting het centrale projectteam.
  - Het projectteam ondersteunt stadsdelen of directies (indien gewenst/ noodzakelijk) in de uitwerking van projecten voor extra aanbod (bijvoorbeeld via projectleiding initiatief samenwerking Studiezalen en Amsterdam Museum), of neemt hierin desgewenst de regie.
  - In alle gevallen kan er indien nodig snel capaciteit bij het projectteam worden bijgeschakeld, via expertise intern (bijvoorbeeld PMB en/of BIA) of door de inzet van externe partners die een groot netwerk in de stad hebben.
- **B. Aanbod samenbrengen/organiseren**
- Ten aanzien van het samenbrengen/organiseren van het aanbod (onderdeel B.) is het principe om alle activiteiten in de stad (vanuit gemeente of anderszins) zo veel mogelijk en waar nuttig proberen te bundelen tot een programmering per stadsdeel, ondersteund door een stedelijke communicatie en projectorganisatie. Hierbij is

sprake van drie type activiteiten, met als doel die idealiter zo veel mogelijk in elkaar te schuiven:
  - *i. Bestaande activiteiten, bestaande aanbieders* – bestaande activiteiten zo mogelijk uitbreiden qua aantal jongeren en versterken in kwaliteit, vanuit de bestaande relaties die we als stad met partners hebben. Hierbij de kennis en ervaring in de uitvoering van de partners gebruiken.
  - *ii. Nieuwe activiteiten, bestaande aanbieders* – partijen ondersteunen om hun bestaande aanbod te verbreden qua inhoud of doelgroep
  - *iii. Nieuwe activiteiten, nieuwe aanbieders* – ondersteunen van initiatiefnemers die zich bij de gemeente melden, of gemeentelijke initiatieven opzetten vanuit de behoefte tot activiteiten op bijvoorbeeld een bepaald thema.
- **C. Vraag aanwakkeren/organiseren**
- Ten aanzien van het aanwakkeren/organiseren van de vraag (onderdeel C) is het vooral de uitdaging daadwerkelijk de groep jongeren te bereiken die dit het hardste nodig heeft. En het aanbod hierop laten aansluiten. Dit is nadrukkelijk een opgave voor de verschillende aanbieders, de scholen en de hulpverleners, maar vraagt ook centrale communicatie via bijvoorbeeld een stedelijk platform of campagne.
- Bij de uitwerking kunnen relevante partners betrokken worden zoals welzijnsorganisaties, scholen, mentoraat partijen (zoals Studiezalen) en organisaties gericht op jongeren (kinderburgemeester / kinderraad, Jongerenorganisaties, Jongerencultuurfonds Amsterdam, Jeugdfonds Sport Amsterdam) en vermogensfondsen. Met WPI / Stadspas wordt samengewerkt voor extra aanbiedingen in de zomervakantie in de vorm van summerschools en workshops; daarnaast wordt onderzocht of huidige lesaanbod uit de Kidsgids kan doorlopen.

Ad. 3 Uitgangspunten organisatie en uitvoering van een collegebreed 'zomerprogramma voor de jeugd'

Het zomerprogramma zal de komende weken in detail worden uitgewerkt. Daarbij gaan we uit van onderstaande uitgangspunten:

- **Doel en ambitie** - Bereiken van duizenden jongeren, zodat zij een leerzame en vooral ook leuke zomer krijgen, en in het nieuwe schooljaar met hernieuwde energie en inspiratie kunnen starten.
- **Doelgroep leeftijd** - Focus op de leeftijdsgroep 0 tot 23 jaar:
  - 0 tot 5 jaar – faciliteren speelplekken en aanbod waar kinderen met ouders naar toe kunnen;
  - 5 tot 18 jaar – georganiseerd aanbod waar jongeren (deels) onder begeleiding aan kunnen deelnemen;
  - 18 tot 23 jaar - georganiseerd aanbod waar jongeren zelfstandig aan kunnen deelnemen.
- Focus qua inzet vooral op de jongeren het het hardste nodig hebben, omdat zij door de coronecrisis extra hard zijn geraakd. Denk aan jongeren met een grotere kans op onderwijsachterstand (doelgroep kansenaanpak onderwijs), jongeren die in armoede leven (doelgroep stadspas), jongeren in een onveilige thuissituatie en jongeren/ jongvolwassenen waarbij met een positieve daginvulling voorkomen kan worden dat zij overgaan tot overlastgevend gedrag of criminaliteit. Voor toeleiding van deze doelgroepen is het van belang de netwerken van hulpverleners en betrokken professionals in te zetten.
- **Inhoud en opzet programma –** Inhoud van het programma bestaat uit een mix van (bestaande) zomerscholen en activiteitenaanbod op het gebied van bijvoorbeeld cultuur of sport (zowel facultatief als mogelijke modules).

- **Betrekken jongeren –** Bij de uitwerking van het programma betrekt de gemeente waar mogelijk de jongeren zelf (bijvoorbeeld via kinderburgemeester en kinderraad).
- **Uitvoering programma** – Bij de uitvoering van het programma faciliteert de gemeente zoveel als mogelijk lokale partijen.

- *Randvoorwaarden en aandachtspunten*
- Er zijn een aantal randvoorwaarden en aandachtspunten essentieel in de uitwerking van het zomerprogramma. De korte periode die resteert tot de zomervakantie brengt ook een aantal risico's met zich mee, waardoor succes niet is verzekerd:
- **Aanbesteding/inkoop** – Er is geen opdracht of subsidieregeling waarbinnen de ambitie voor een zomerprogramma als geheel kan worden ondergebracht. Het is zeer waarschijnlijk dat niet alle activiteiten (zowel ten aanzien van extra activiteiten als de projectorganisatie), gezien het krappe tijdsframe, via de reguliere route (openbare aanbesteding, subsidie) kunnen worden georganiseerd. Per project wordt bekeken welk instrument het meest geschikt is (inkoop of subsidie) en de lead buyer en/of het subsidiebureau betrokken, om het proces met inachtneming van de toepasselijke regels maar ook mogelijkheden daarin (bijvoorbeeld versnelde procedures) te kunnen vormgeven.
- **Bereiken doelgroep** – Het organiseren van extra aanbod is niet de grootste uitdaging. Het bereiken en toeleiden van de juiste jongeren naar het aanbod wel. Zeker in een situatie waarbij de veel gebruikte infrastructuur (de school) niet open zijn. Hierbij is het van belang te voorkomen dat het aanbod een segregerende werking heeft, en wordt zo mogelijk gekeken hoe gemengde groepen gebruik kunnen maken van het aanbod.
- **Schaalbaarheid** – Er is een spanningsveld tussen de ambitie in aantallen, de beschikbare tijd en de coronamaatregelen. Bij het opschalen naar grotere evenementen ontstaat er een risico op veiligheid (los van het feit of dit qua bijvoorbeeld vergunningen wel kan/mag), maar wordt het wel makkelijker de ambitie in aantallen te bereiken. Op het moment dat de ambitie met (in aantal jongeren) kleinere activiteiten moet worden gerealiseerd, ontstaat er spanning met de beperkt beschikbare tijd.
- **Veiligheid (corona proof)** – In alle gevallen is het van belang de activiteiten doorlopend te toetsen aan de richtlijnen rondom veiligheid en ter voorkoming van verspreiding van het virus, binnen de kaders van de noodverordening.

Ad. 4 Principe financiering 'zomerprogramma voor de jeugd'

- Het benodigde budget voor extra programma-aanbod (onderdeel B.) wordt in eerste instantie zo veel mogelijk gevonden:
  - I. vanuit de reeds verstrekte opdrachten/subsidies aan partners (die door Corona niet volledig zijn besteed) door betreffende organisatieonderdelen (directies of stadsdelen);
  - II. vanuit eventuele ruimte in de bestaande programmabegrotingen (binnen vastgestelde begroting);
  - III. ten laatste als bovenstaande twee punten niet afdoende blijken, als claim op het vrij te maken corona crisisbudget (zie ook ad. 5).
- Het onder III. genoemde budget is bedoeld voor extra programmaanbod voor alleen leerlingen die dat nodig hebben (doelgroepleerlingen onderwijs, stadspas, onveilige thuissituatie). Dit is ook leidend in de keuze en verdeling van dit extra budget voor activiteiten in de verschillende delen van de stad. In de uitvoering per activiteit kan

de wijze waarop dit georganiseerd wordt verschillen, om een segregerend effect van activiteiten te voorkomen.
- Het benodigde budget voor het organiseren van de vraag (onderdeel C.) en de tijdelijke projectorganisatie (onderdeel A.) wordt als claim neergelegd ten laste van het corona crisisbudget (zie ad. 5).

Ad. 5 Vrijmaken 5 miljoen euro voor uitwerking en uitvoering zomerprogramma

- Zodra er duidelijkheid is over de vorm en inhoud van het extra programma-aanbod en invulling centrale programma-organisatie, wordt dit met kostenspecificatie ter besluitvorming voorgelegd aan het BTT SK en/of het college.
- Omdat het gezien de zeer korte voorbereidingstijd niet mogelijk is om eerst een plan uit te werken en met een bijbehorende begroting, is het voorstel om als werkbudget €5 miljoen te reserveren, te dekken vanuit de corona crisisbudget, vooruitlopend op de uitwerking van de te maken extra kosten. Er is vooraf geen onderbouwing beschikbaar voor de onderverdeling van deze € 5 miljoen. Vanzelfsprekend worden uitgaven hierop zorgvuldig verantwoord.
- De verdeling van dit werkbudget over bijvoorbeeld thema's of gebieden wordt in de uitwerking van het zomerprogramma bepaald. Dit besluit wordt aan het BTT SK voorgelegd.

Ad. 6 Voorstel bestuurlijke en ambtelijke afstemming

- **Bestuurlijk opdrachtgever –** Het zomerprogramma raakt veel verschillende beleidsterreinen: cultuur, sport, jeugd, onderwijs, sociale basis. Het is daarom belangrijk dat de verschillende portefeuillehouders hier zo goed mogelijk bij betrokken zijn. Het voorstel is de bestuurlijke afstemming zo veel als mogelijk te laten verlopen via het BTTSK, aangevuld met de wethouder voor cultuur en een portefeuillehouder namens de stadsdelen.
- **Bestuurlijke portefeuillehouders –** Het voorstel is wethouder Moorman (onderwijs), wethouder Kukenheim (jeugd/sport) en wethouder Meliani (cultuur) als bestuurlijk trekkers aan te wijzen voor coördinatie van de uitwerking van het zomerprogramma voor de jeugd.
- **Ambtelijk opdrachtnemer** – [redacted] (directeur OJZ) als opdrachtnemer aan te wijzen voor de uitwerking en organisatie van het zomerprogramma, en daarmee ook als opdrachtgever van het tijdelijke projectteam. Zij schakelt voor de uitvoering met directeur Sport en Bos, directeur Kunst en Cultuur, stadsdeelsecretaris Noord, afdelingshoofd onderwijs, afdelingshoofd armoedebestrijding, afdelingsmanager sportstimulering, teammanager jeugd en teammanager AAGG (namens GGD).

Participatie

Bij de uitwerking van het programma betrekt de gemeente waar mogelijk de jongeren zelf (bijvoorbeeld via kinderburgemeester en kinderraad). Ook in het aanbod van de sociale basis worden standaard kinderen, jongeren en ouders betrokken bij het vormgeven van activiteitenaanbod.

Financiële onderbouwing

Tabel 2: Financiële consequenties van de beslispunten

BATEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3

LASTEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
Werkbudget zomerprogramma voor de jeugd		I	€ 5.000.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Totaal			**€ 5.000.000,00**	**€ 0,00**	**€ 0,00**	**€ 0,00**

I=Incidenteel

S=Structureel

Consequenties gedekt?

Overige toelichting

Gezien de impact van maatregelen agv covid-19 op de ontwikkeling van de Amsterdamse jongeren, op allerlei verschillende gebieden, is het de intentie voor deze jongeren in de zomervakantie 2020 een gevarieerd zomerprogramma te organiseren. Dat impact kan hebben op hun verdere leven. Het is daarom van belang datgene te organiseren wat nodig en mogelijk is.

Vanzelfsprekend wordt hiervoor in eerste instantie gekeken naar beschikbare budgetten binnen de programmabegrotingen. Tegelijkertijd is het de verwachting dat niet voor alle te maken kosten dekking gevonden kan worden. Omdat het gezien de zeer korte voorbereidingstijd niet mogelijk is om hiervoor eerst een plan uit te werken en met een bijbehorende begroting, is het voorstel om als werkbudget maximaal €5 miljoen te reserveren, te dekken vanuit de noodreserve corona. Vooruitlopend op de uitwerking van de daadwerkelijk te maken extra kosten, die afhankelijk is van de omvang van het aantal te bereiken jongeren.

Een uitgewerkt bestedingsvoorstel wordt zo snel mogelijk aan het BTT SK en het college voorgelegd ter besluitvorming. Ook besluiten over het programma en financiën (bijvoorbeeld contracten of incidentele subsidies) worden aan het college voorgelegd ter besluitvorming of bekrachtiging. Hierbij is nadrukkelijk aandacht voor het budget van projecten in relatie tot de kosten per deelnemer/uur. Indien van toepassing wordt gekeken of/hoe voor vanuit corona beschikbare Rijksbudgetten gekoppeld en ingezet kunnen worden (bijvoorbeeld op het gebied van welzijn of onderwijs).

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn niet of gedeeltelijk geraamd in de begroting. Een dekkingsvoorstel ontbreekt of voorziet niet in volledige dekking en derhalve is niet voldaan aan de begrotingsregels.

Communicatie

Binnen de gemeente

Zsm - Via interne gemeentelijke kanalen zoals intranet en tamtam , om interne initiatieven te bundelen

Buiten de gemeente

Week 01-06 | informeren van raad over het voornemen voor het 'zomerprogramma voor de jeugd' en oproep voor initiatiefnemers om zich bij gemeente te melden (persbericht en raadsbrief)

Documenten

Registratienr.	**Naam**
AD2020-031892	Advies (pdf)
AD2020-030788	College van B&W Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

OJZ/onderwijs, [redacted], [redacted] @amsterdam.nl, 06-[redacted]

Besluit college van burgemeester en wethouders